

VADĪBAS KRĪZE

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Jes 6:1–4, Jes 6:5–7, Jes 6:8, Jes 6:9–13.

ATMIŅAS PANTS:

“Tanī gadā, kad nomira ķēniņš Usija, es redzēju To Kungu sēžam uz augsta, cēla troņa, un Viņa tērpa apakšmala piepildīja svētnīcu.” (Jes 6:1)

Kad viens no Konfūcija mācekļiem uzdeva viņam jautājumu par labas valdības sastāvdaļām, viņš atbildēja: “Pietiekami ēdiena, pietiekami ieroču un vienkāršas tautas uzticība.”

“Bet,” māceklis jautāja, “pieņemsim, ka jums nav citas iespējas, kā nodrošināt tikai vienu no šiem trim, kuru jūs izvēlētos?”

“Ieročus,” teica Konfūcijs.

Viņa māceklis neatkāpās: “Tomēr, ja pēc tam jūs būtu spiests izvēlēties vienu no diviem atlikušajiem, kuru jūs izvēlētos?”

Konfūcijs atbildēja: “Ēdienu. Jo kopš senatnes izsalkums ir bijusi visu cilvēku daļa, bet tauta, kas vairs neuzticas savam valdniekam, vienalga ir pazudusi.” (Michael P. Green “1500 Illustrations for Biblical Preaching” (Grand Rapids, Mich.: Baker Books, 1989), p. 215.)

Cilvēki patiešām grib stipru, uzticamu vadību. Kad kāds kareivis pieteicās doties armijā uz otro termiņu, armijas ierēdnis viņam jautāja, kāpēc viņš grib vēlreiz dienēt. “Es izmēģināju civilo dzīvi,” viņš teica, “bet tur nav neviena atbildīgā.”

Šajā nedēļā mēs runāsim par vadības krīzi Jūdā un bēdīgajiem rezultātiem, kas tam sekoja.

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 9. janvārī.

Ķēniņš ir miris. Lai dzīvo ķēniņš!

Jes 6:1 runā par ķēniņa Usijas nāvi. Izlasi 2L 26 un tad atbildi uz jautājumu: "Kāda nozīme ir ķēniņa Usijas nāvei?" _____

Attiecībā uz ķēniņa nāvi var būt dažādas perspektīvas.

1. Lai gan Usijas valdīšana bija gara un veiksmīga, "kad viņš bija kļuvis varens, tad viņš sirdsprātā kļuva augstprātīgs, lai tiktu iznīcināts" (2L 26:16) un mēģināja pienest templī vīraku. Kad priesteri viņu pamatoti apstādināja, jo viņš nebija iesvētīts kā priesteris no Ārona cilts (2L 26:18), ķēniņš sadusmojās. Šajā brīdī, kad ķēniņš nepieņēma pārmetumu, Kungs nekavējoties lika pār viņu nākt leprai, kas viņam bija "līdz.. nāves dienai, un, spītāligs būdams, viņš dzīvoja atšķirtā namā, jo viņš bija izslēgts no Tā Kunga nama" (2L 26:21). Cik ironiski, ka šķīstā, nemirstīgā dievišķā Ķēniņa vīziju Savā namā/templī Jesaja redzēja tajā pašā gadā, kad nešķīstais cilvēku ķēniņš nomira!

2. Pastāv pārsteidzošs kontrasts starp Usiju un Jesaju. Usija pašpaļāvīgi sniedzās pēc svētuma, nepareizā iemesla (lepnuma) vadīts, un tā vietā kļuva ceremoniāli nešķīsts, tiekot nošķirts no svētuma. Turpretī Jesaja ļāva Dieva svētumam sevi aizsniegt. Viņš pazemīgi atzina savu vājumu un ilgojās pēc morālas šķīstības, ko viņš arī saņēma (Jes 6:5–7). Viņš tāpat kā nodokļu iekasētājs Jēzus līdzībā devās prom taisnots: "Jo katrs, kas pats paaugstinās, taps pazemots, bet, kas pats pazemojas, taps paaugstināts." (Lk 18:14)

3. Ir pārsteidzoša līdzība starp Usijas spītāligo ķermeni un viņa tautas morālo stāvokli: "Nav tur vairs nekā vesela, tikai vātis un brūces, un jauni ievainojumi." (Jes 1:6)

4. Usijas nāve aptuveni 740. gadā pirms Kristus iezīmē galveno krīzi Dieva ļaužu vadībā. Jebkura absolūta valdnieka nāve padara viņa valsti ievainojamu varas maiņas laikā. Bet Jūda bija īpašās briesmās, jo Tiglat-Pilesers III bija pirms dažiem gadiem, 745. gadā pirms Kristus, kāpis Asīrijas tronī un nekavējoties devies iekarojumos, kas padarīja viņa tautu par neuzvaramu spēku, apdraudot visu Tuvo Austrumu valstu neatkarīgu pastāvēšanu. Šajā krīzes laikā Dievs iedrošināja Jesaju, parādot pravietim, ka Viņš vēl joprojām kontrolē situāciju.

Izlasi rūpīgi 2L 26:16. Kādā veidā katrs no mums saskaras ar iespēju nonākt tajā pašā stāvoklī? Kā domāšana par krustu var pasargāt mūs no šīs bedres? _____

“Svēts, svēts, svēts” (Jes 6:1–4)

Ievēro, kas notika šeit pirmajos četros Jesajas 6. nodaļas pantos. Ķēniņš nomirst liela politiska nemiera laikā (asīrieši gatavojas karam). Jesajam tas bija baiļu pilns laiks, kad viņš nebija pārliecināts, kurš kontrolē situāciju.

Un kas notiek tad? Aizrauts vīzijā, Jesaja uzlūkoja liesmojošo Dieva godību virs Viņa troņa, dzirdēja mirdzošo (“degošo”) serafu dziesmu, kurā atkārtojās vārdi “svēts, svēts, svēts”, izjuta seismisku kustēšanos zem kājām un raudzījās virpuļojošajos dūmos, tiem piepildot templi. Pravietim tā droši vien bija šokējoša pieredze. Pavisam noteikti nu Jesaja zināja, kurš kontrolē situāciju, neskatoties uz citiem notikumiem.

Kur šajā vīzijā ir Kungs? (Sk. Jes 6:1.) Kāpēc Kungs šeit parādījās Jesajam tā, kā nekur citur? Sk. 2Moz 25:8, 2Moz 40:34–38. _____

Kad Ecēhiēls, Daniēls un Jānis saņēma atklāsmes Ec 1, Dan 7:9, 10 un Atkl 4, 5, viņi atradās trimdā. Līdzīgi Jesajam viņiem bija vajadzīgs īpašs mierinājums un iedrošinājums, ka Dievs vēl joprojām kontrolē situāciju, pat ja likās, ka viņu pasaule sabrūk. (Daniēls un Ecēhiēls bija gūstekņi pagānu tautā, kas bija iznīcinājusi viņu tautu, un Jānis bija trimdā uz vientuļas salas, naidīgas politiskas varas izsūtīts. Nav šaubu, šīs vīzijas palīdzēja viņiem palikt uzticīgiem pat krīzes situācijā.

“Kad Jesaja uzlūkoja šo sava Kunga godības un majestātiskuma atklāsmi, viņu pārņēma Dieva šķīstuma un svētuma izjūta. Cik ass bija kontrasts starp viņa Radītāja neizmērojamo pilnību un grēcīgo ceļu, ko bija uzsākuši tie, kas jau sen bija ieskaitīti kā Israēla un Jūdas izraudzītā tauta!” (Elena Vaita “Pravieši un ķēniņi”, 307. lpp.)

Dieva pārdabiskais svētums, kas uzsvērts Jesajas vīzijā, ir viņa vēsts galvenais aspekts. Dievs ir svēts Dievs, un Viņš prasa no Saviem ļaudīm svētumu – tādu svētumu, ko Viņš tiem dos, ja viņi nožēlos un atstās savus grēcīgos ceļus un padosies Viņam ticībā un paklausībā.

Mums visiem ir bijušas drosmi atņemošas situācijas, kad šķitis, ka viss ir zaudēts. Un, pat ja jūs neesat saņēmuši “Kunga godības” vīziju kā Jesaja, pārdomājiet, kā Kungs spēja uzturēt jūs un jūsu ticību krīzes laikā. Ko esat iemācījušies no šiem piedzīvojumiem un varat līdzdalīt citiem? _____

Jauna personība (Jes 6:5–7)

Svētnīcā/templī tikai augstais priesteris Salīdzināšanas dienā varēja tuvoties Dieva klātbūtnei vissvētākajā vietā, un viņam bija vajadzīgi aizsargājoši vīraka dūmi, vai arī viņš mirtu (3Moz 16:2, 12, 13). Jesaja redzēja Kungu, kaut arī viņš nebija augstais priesteris, un viņš nededzināja vīraku! Templis pildījās ar dūmiem (Jes 6:4), atgādinot mums par mākonī, kurā Salīdzināšanas dienā parādījās Kunga godība (3Moz 16:2). Bijības pārņemts un domādams, ka viņam pienācis gals (salīdzini ar 2Moz 33:20, Soģu 6:22, 23), Jesaja ieklieodzās, atzīstot savu grēku un savas tautas grēku (Jes 6:5), atceroties augstā priestera grēku atzīšanu Salīdzināšanas dienā (3Moz 16:21). “Stāvot pilnā dievišķās gaismas klātbūtnē iekšējā svētnīcā, viņš saprata, ka, ja viņš būs atstāts pats savai nepilnībai un nemākulībai, viņš būs pilnīgi nespējīgs izpildīt misiju, uz ko viņš bija aicināts.” (Elena Vaita “Pravieši un ķēniņi”, 308. lpp.)

Kāpēc serafs izmantoja dzīvu jeb degošu ogli no altāra, lai šķīstītu Jesajas lūpas? Jes 6:6, 7.

Serafs paskaidroja, ka, aizskarot pravieša lūpas, viņa vaina un grēks tiek atņemti (Jes 6:7). Grēks nav nosaukts vārdā, bet to nevajadzētu ierobežot ar nepareizu runāšanu, jo lūpas norāda ne tikai uz runāšanu, bet arī uz visu cilvēku, kas runā. Saņēmis morālu šķīstīšanu, Jesaja nu spēja pienest Dievam slavu.

Uguns ir šķīstīšanas līdzeklis, jo tas sadedzina visu nešķīsto (sk. 4Moz 31:23). Bet serafs izmantoja ogli no īpašas, svētas altāra uguns, ko Dievs pats bija iededzinājis un kas tika nepārtraukti uzturēta (3Moz 6:12). Tā serafs darīja Jesaju svētu, kā arī šķīstu. Un vēl vairāk. Svētnīcā vai templī pielūgsmes laikā galvenais iemesls, lai paņemtu ogli no altāra, bija iededzināt vīraku. Salīdzini ar 3Moz 16:12, 13, kur augstais priesteris ņem ogļu trauku, pilnu ar oglēm no altāra, un izmanto to vīraka aizdedzināšanai. Usija gribēja pienest vīraku, turpretī Jesaja kļuva par vīraku! Kā svētā uguns aizdedzina vīraku, lai piepildītu Dieva namu ar svētu smaržu, tieši tāpat tā aizdedzina pravieti, lai viņš izplatītu svētu vēsti. Tā nav sagādīšanās, ka Jesajas 6. nodaļas nākamajos pantos (Jes 6:8 un tālāk) Dievs sūta Jesaju pie Savas tautas.

Lūdzot Dievu, izlasi Jesajas reakciju (Jes 6:5), kad viņš saņēma vīziju no Dieva. Kā mēs tajā redzam izteiktu pamatproblēmu, ka grēcīgs cilvēks eksistē universālā, ko ir radījis “svēts, svēts, svēts” Dievs (Jes 6:3)? Kāpēc Kristus pie krusta bija vienīgā iespējamā atbilde uz šo problēmu? Kas notika pie krusta tāds, kas atrisināja šo problēmu? _____

Karaliskais uzdevums (Jes 6:8)

**“Un es dzirdēju Tā Kunga balsi sakām: ‘Ko lai Es sūtu? Kas būs mūsu vēstnesis?’
Tad es atbildēju: ‘Redzi, es esmu še, sūti mani!’” (Jes 6:8).**

Būdams šķīstīts, Jesaja nekavējoties atsaucās Dieva aicinājumam kļūt par pārstāvi, ko Viņš varētu izsūtīt Savā darbā. Jaunās Derības vārdiem runājot, Jesaja tika aicināts kļūt par apustuli; tas ir, par “to, kas sūtīts”.

Interesanti, ka Jesajas grāmata nesākas tā, kā sākas dažas citas pravietiskas grāmatas, kur pravietis apraksta savu pravietisko aicinājumu (salīdzini ar Jer 1:4–10, Ec 1–3). Citiem vārdiem, viņš noteikti jau bija aicināts būt par pravieti pirms 6. nodaļā aprakstītajiem notikumiem. Bībele parāda, ka dievišķa sastapšanās var iedrošināt pravieti pat pēc tam, kad kalpošana jau ir sākusies (Mozus – 2Moz 34; Elija – 1Kĕn 19). Salīdzinot ar citiem piemēriem, kur Dievs arī saka cilvēkiem, ka viņiem jākļūst par praviešiem, Jes 6. nodaļā pravietis ir brīvprātīgais doties īpašā misijā. Izrādās, ka Jes 1.–5. nodaļa runā par stāvokli tajā laikā, kad Jesaja tika aicināts pirmo reizi, pēc kā Dievs iedarbināja viņa kalpošanu, iedrošinot viņu templī un no jauna apstiprinot viņa kā Dieva runasvīra uzdevumu.

Dievs iedrošināja Jesaju Savā templī. Vai kaut kur citur Bībelē ir pierādījumi, ka Dieva svētnīca ir vieta, kur saņemt iedrošinājumu? Ps 73 (sk. Ps 73:17), Ebr 4:14–16, Ebr 10:19–23, Atkl 5. nodaļa. Ko šie panti mums stāsta? _____

Dieva svētnīca ne tikai dreb pārsteidzošā spēkā, tā ir arī vieta, kur vājie un kļūdainie cilvēki, tādi kā mēs, varam atrast patvērumu. Mēs varam būt no jauna pārliecināti, zinot, ka Dievs darbojas, lai glābtu mūs caur Kristu, mūsu Augsto Priesteri.

Jānis arī redzēja Kristu kā upura jēru, kas bija tikko nokauts, viņa rīkle bija pāršķelta (Atkl 5:6). Tas nebija patīkams skats. Aprakstā ir izteikta doma, ka, lai gan Kristus tika uzmodināts no mirušajiem un pacēlās uz Debesīm, Viņš nepārtraukti nes krusta notikumus sev līdzī. Viņš vēl joprojām ir paaugstināts, lai vilktu visus cilvēkus pie Sevis, pie Sava altāra.

Kā tu esi atradis iedrošinājumu, ieejot Dieva Debesu templī ticībā un lūgšanās? Ebr 4:16 aicina mūs tuvoties drosmīgi Dieva tronim, lai “saņemtu žēlastību un palīdzību no Viņa grūtā brīdī” (NRSV). Ja kāds tev jautātu, kā tu esi atradis žēlastību savā grūtajā brīdī, kā tu atbildētu? _____

Šausmīgais aicinājums (Jes 6:9–13)

Kad Dievs Jesajam uzdeva jaunu uzdevumu, kāpēc Viņš deva pravietim tādu dīvainu vēsti, ko nest Viņa ļaudīm (Jes 6:9, 10)? _____

Lai mēs nedomātu, ka Jesaja sadzirdēja nepareizi vai ka šī vēsts nav svarīga, Jēzus citēja šos pantus, lai paskaidrotu, kāpēc Viņš mācīja līdzībās (Mt 13:13–15).

Dievs negrib, lai kāds ietu bojā (2Pēt 3:9), kas izskaidro, kāpēc Viņš sūtīja Jesaju pie Jūdās tautas – un Jēzu pasaulē. Dieva ilgas nav iznīcināt, bet glābt uz mūžīgiem laikiem. Bet, kamēr daži cilvēki pozitīvā veidā atsaucas Viņa aicinājumiem, citi savā pretestībā kļūst arvien cietāki. Neskatoties uz to, Dievs turpina viņus aicināt, lai dotu viņiem arvien vairāk un vairāk iespēju nožēlot. Tomēr, jo vairāk viņi pretojas, jo cietāki viņi kļūst. Tāpēc savā ziņā sanāk, ka Dievs, šādi rīkojoties, nocietina viņu sirdis, lai gan ar saviem aicinājumiem Viņš vēlētos sirdis mīkstināt. Dieva mīlestība pret mums ir nemainīga; mūsu individuālā reakcija uz Viņa mīlestību ir izšķirošais mainīgais.

Kalpotāja loma, piemēram, Mozus, Jesajas, Jeremijas, Ecēhiēla vai pat Kristus loma, ir turpināt aicināt pat tad, ja cilvēki atmet vēsti. Dievs Ecēhiēlam teica: “Vai tie klausā vai neklausā, jo tie ir pretestības pilna cilts, tiem jāzina, ka pravietis ir viņu vidū.” (Ec 2:5) Dieva un Viņa kalpu loma ir dot cilvēkiem godīgu izvēli, lai viņi saņemtu adekvātu brīdinājumu (salīdzini ar Ec 3:16–21), pat ja viņi beigās izvēlas iznīcību un trimdu (Jes 6:11–13).

Paturot prātā šos ideālus, kā mēs varam saprast Dieva lomu faraona sirds nocietināšanā?

2Moz 4:21 Dievs saka: “Bet Es nocietināšu Viņa sirdi.” Šī ir pirmā no deviņām reizēm, kad Dievs teica, ka Viņš nocietinās faraona sirdi. Bet bija arī deviņas reizes, kad faraons pats nocietināja savu sirdi (piemēram, sk. 2Moz 8:15, 32; 2Moz 9:34).

Ir skaidrs, ka faraonam piemita brīvā griba, citādi viņš nebūtu spējīgs nocietināt pats savu sirdi. Bet fakts, ka arī Dievs nocietināja faraona sirdi, norāda, ka Dievs radīja apstākļus, uz kuriem faraons reaģēja, izdarot savu izvēli – izvēli atmet zīmes, ko Dievs viņam bija devis. Ja faraons būtu bijis atvērts pret šīm zīmēm, tās viņa sirdi būtu mīkstinājušas, nevis nocietinājušas.

Vai savā pieredzē ar Kungu esi kādreiz izjutis sirds nocietināšanos pret Svēto Garu? Pārdomā, kas to radīja. Ja tu neuzskatīji šo domu par biedējošu toreiz (galu galā tieši to nozīmē cieta sirds), kā tu redzi to tagad? Kāds ir ceļš uz risinājumu? Sk. 1kor 10:13.

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

“Nekrietni darījumi starp visām ļaužu šķirām bija tik izplatīti, ka tie nedaudzie, kas vēl uzticīgi turējās pie Dieva, bieži jutās kārdināti zaudēt drosmi un padoties šaubām un izmisumam. Šķita, ka Dieva nolūks ar Israēlu neizdosies un stūrgalvīgo tautu piemeklēs Sodomai un Gomorai līdzīgs liktenis. Ņemot vērā šos apstākļus, nav pārsteigums, ka Jesaja, kas Usijas valdīšanas pēdējos gados tika aicināts nest Jūdai Dieva brīdinošās un norājošās vēstis, centās izvairīties no tādas atbildības. Viņš labi saprata, ka sastapsies ar krasu pretestību. Apzinoties paša nevarību šādos apstākļos strādāt un domājot par to, cik neticīgi un stūrgalvīgi ir ļaudis, pie kuriem viņam būs jādarbojas, tam uzdevums likās neizpildāms. Vai lai, drosmi zaudējis, tas tagad atsakās no uzdevuma un ļauj Jūdai netraucēti kalpot elkiem? Vai lai Ninives dievi valda virs zemes kā pastāvīgs izaicinājums Debesu Dievam?” (Elena Vaita “Pravieši un ķēniņi”, 306., 307. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Ja kāds skeptiķis vai ateists izaicinātu tevi ar jautājumu – “Kā tu vari zināt, ka Dievs kontrolē situāciju?”, ko tu atbildētu?

2. Ja Dievs kontrolē situāciju, kāpēc cieš nevainīgi cilvēki? Vai Jes 1:19, 20 nozīmē, ka pašreizējā dzīvē ar Dieva uzticīgajiem ļaudīm notiks tikai labas lietas un tikai sliktais notiks ar tiem, kas sacēlas? Salīdzini ar Īj 1., 2. nod., Ps 37, Ps 73. Vai spējām savienot savu izpratni par Dieva raksturu ar slikto, kas notiek ar cilvēkiem? Vai mums tas ir jādara?

3. Kāpēc Jes 6. nodaļā ir tik daudz saistību ar Salīdzināšanas dienu? Pārdomājiet faktu, ka šajā ikgadējā tiesas dienā Dievs šķīstīja Savus ļaudis, atņemot uzticīgajiem grēku (3Moz 16:30) un izstumjot neuzticīgos (3Moz 23:29–30).

KOPSAVILKUMS:

Nedrošības laikā, kad cilvēciskā vadītāja vājums bija sāpīgi acīmredzams, Jesajam tika dota varena atklāsmē par universa augstāko Vadītāju. Paralizēts savas nepiemērotības dēļ, bet šķīstīts un pilnvarots žēlastības vārdā, Jesaja bija gatavs doties naidīgajā pasaulē kā Dieva vēstnesis.